

Stichting Da Capo

Jaarverslag 2016 Op weg naar zelfstandigheid

**Empowerment en ontwikkelingsproject voor
migrantenvrouwen**

Door leren en werken weer meedoen in de samenleving.

Inhoud

Inleiding.....	2
1. De activiteiten van Stichting Da Capo	4
1.1 Scholingsprogramma	4
1.2 Vormingsprogramma	9
1.3 Activeringsprogramma.....	10
1.4 Overige activiteiten	14
2. Achtergrondinformatie van Da Capo	17
3. Relatie met andere projecten en/of initiatieven	19
4. Interne organisatie	21
4.1 Projectcoördinator.....	21
4.2 Vrijwilligers.....	22
4.3 Bestuur	22
4.4 PR en communicatie	23
5. Financiën	24
BIJLAGEN	25

Stichting Da Capo
Molenstraat-Centrum 1
7311 XG Apeldoorn

T: 06- 12 16 57 18
E: info@stichtingdacapo.nl
W: www.stichtingdacapo.nl

KvK 60579552
RSIN 853969899
IBAN NL96Rabo0184866553
Stichting Da Capo is door de belastingdienst erkend als Anbi

Inleiding

De Stichting Da Capo is nu twee jaar geleden opgericht en van start gegaan met haar activiteiten. Zij helpt migrantenvrouwen met de geboden activiteiten op weg naar zelfstandigheid en zelfredzaamheid.

De belangrijkste stap voor alle vrouwen is het leren of verbeteren van de Nederlandse taal. Da Capo zet zich in voor alle vrouwen, laag- en hoogopgeleid, met grote ambities of met de wens om zelfredzamer te worden in het dagelijks leven. In kleine groepjes gaan de vrouwen op hun eigen niveau aan de slag om Nederlands te leren of te verbeteren.

Gedurende het eerste jaar is er hard gewerkt om het lesprogramma van de Nederlandse taallessen op te zetten. In 2016 is dit verder uitgebreid en op sommige punten aangepast en verbeterd. Steeds meer vrijwilligers zetten zich in om deze taallessen te geven waardoor het aantal deelnemende vrouwen significant heeft kunnen toenemen.

Niet alleen taal is belangrijk om mee te doen in de samenleving. Taal is een middel. Dingen ondernemen met andere mensen, mensen ontmoeten, nieuwe dingen leren zijn ook belangrijk. Om deze reden zet Da Capo ook in op activering en vorming.

Het naaiatelier dat al vanaf het begin onderdeel is van de stichting is in 2016 onder de loep genomen en er zijn beslissingen genomen die belangrijk zijn voor de ontwikkeling van het atelier, richting een stuk (financiële) zelfstandigheid van de stichting, alsmede de ontwikkeling van vrouwen op het gebied van formele scholing. Da Capo is een samenwerking aangegaan met het ROC Aventus voor de Entreeopleiding.

Da Capo heeft de taalalliantie die door het taalhuis is opgesteld medeondertekend en gaat daarmee de samenwerking aan met andere organisaties om gezamenlijk laaggeletterdheid aan te pakken in Apeldoorn. Samen zullen verschillende organisaties waaronder Da Capo verschillende programma's gaan vormgeven in de toekomst voor zowel de doelgroep NT1 als NT2.

In dit verslag leest u op welke manier de geplande activiteiten vorm zijn gegeven, of en hoe de doelstellingen zijn behaald en wat de eventuele nieuwe plannen en op te zetten activiteiten zullen worden in het volgende (school)jaar.

Marleen Hoogeboom
Projectcoördinator

1. De activiteiten van Stichting Da Capo

Da Capo heeft in het projectplan drie programma's beschreven; scholing vorming en werk. Gedurende 2015 is het woord werk vervangen door activering. Hieronder een kort verslag van de resultaten per deeldoelstelling en de uitgevoerde activiteiten.

1.1 Scholingsprogramma

Onder scholing vielen 3 activiteiten: taallessen, rekenlessen en computerlessen.

In 2015 is er rekenlessen aangeboden waar enkele vrouwen aan deel hebben genomen. Da Capo heeft echter besloten dat rekenen geen corebusiness is van de stichting en dat de focus ligt op taalverwerving. De rekenlessen zijn begin 2016 om deze reden gestopt.

Nederlandse les

Anderstaligen in Nederland die Nederlands moeten/willen leren, kunnen uiteraard lessen volgen. Het Europees referentiekader (ERK) geeft aan wat men moet beheersen om een bepaald niveau te hebben bereikt. Ook NT2 cursussen worden opgehangen aan dit ERK.

Uitgangspunt bij het bepalen van een niveau is **wat men kan** in de betreffende taal, omschreven in descriptoren die zijn uitgewerkt in *can do-statements* (in het Nederlands: *ik-kan stellingen*). Zie de bijlage voor dit overzicht.

Dit is een overzicht dat gebruikt wordt in het formele onderwijs. Da Capo is een welzijnsorganisatie, gericht op taal, die geheel bestaat uit vrijwilligers die de taallessen verzorgen. Het schema dient als kapstok, maar wordt in de praktijk niet getoetst.

Cursussen en lesmaterialen

Cursusjaar 2015-2016 (september 2015 tot juli 2016)

Da Capo werkt met schooljaren. De start is na de zomervakantie en we werken door tot aan de zomervakantie.

Da Capo is in september 2015 naar een andere ruimte in het pand verhuisd waardoor er 3 leslokalen in gebruik werden genomen. Na de zomervakantie (augustus 2015) is daardoor het aantal cursussen uitgebreid ten opzichte van 2014- 2015 en was het volgende rooster van kracht gegaan. In het cursusjaar 2015-2016 waren er nog geen lessen in de middaguren.

Lesuur/tijd	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag
9.00 - 10.00	B1 <u>nivogroep</u> Staatsexamen	Grammatica A2	A2 <u>nivogroep</u>	Oefenen voor het Inburgeringsexamen	Alfabetisering 1 (analfabeet)
	A0 spreken	A1 <u>nivogroep</u>	A1 <u>nivogroep</u>	Grammatica A1	
	B1 <u>nivogroep</u>		A0 spreken	Alfabetisering 1 (analfabeet)	
	<u>Productie Atelier</u>	Atelier (breien)	Atelier (naaien)	Lezen en schrijven A2/B1	Atelier (naaien)
10.00 – 10.30	PAUZE				
10.30 – 11.30	B1 <u>nivogroep</u>	Grammatica B1	A2 <u>nivogroep</u>	Oefenen voor het Inburgeringsexamen	KNS A2
	B1 staatsexamen	A1 <u>nivogroep</u>	A1 <u>nivogroep</u>	Lezen en schrijven A2/B1	Alfabetisering 2 (beginnend lezen)
			A0 rekenen	Lezen en schrijven A1	
	<u>Productie Atelier</u>	Fietsles	Atelier (naaien)		Atelier (naaien)
12.00 – 13.00	PAUZE				
13.15 – 14.30					
13.00 – 16.30					

In december 2015 zijn er 3 digiborden aangeschaft voor in de leslokalen. De digiborden maken een actief onderwijs mogelijk. De meeste methodes werken met websites waarop extra oefeningen gedaan kunnen worden. Deze kunnen nu door de taalvrijwilligers gedaan worden. En er kan makkelijk gebruikt worden gemaakt van beeldmateriaal bij de lage niveau groepen. Of er kunnen filmpjes gezocht worden om luisteroefeningen mee te doen.

De lesmaterialen

In onderstaand overzicht staan de boeken en methodes vermeld die de verschillende cursussen gebruiken in het schooljaar 2015-2016:

Cursus	Boek of bron
A0 spreken (beginners, en laaggeletterd)	De kop erop
A1 niveau	Taaltalent 1 Nieuwsbegrip website
A2 niveaugroep	Taaltalent 2 Nieuwsbegrip website
B1 niveaugroep	Taaltalent 3
Grammatica A1	Eenvoudige basisgrammatica
Grammatica A2	Klare Taal
Grammatica B1	Klare Taal plus
Alfabetisering 1	7/43
Alfabetisering 2	Beter Lezen
Ondersteunen voor het inburgeren	Lingua Incognita

De niveau cursussen A1, A2 en B1 duurden 2 uur per les. In 2015-2016 waren deze cursussen gesplitst in 2 onderdelen: voor de pauze werd er gewerkt uit het boek Taaltalent en na de pauze lag de nadruk op lezen en spreken aan de hand van eigen materiaal, of nieuwsbegrip. Elk onderdeel werd gegeven door een andere vrijwilliger waardoor er tijdens 1 ochtend 2 vrijwilligers voor de groep stonden.

Het cursusjaar 2016-2017

In september 2016 zijn er veranderingen en verbeteringen aangebracht in het cursusaanbod.

- De aanduiding van het EKR komt te vervallen en wordt vervangen door niveaus 1, 2, 3 en 4. Da Capo geeft geen formele taalscholing en wil om die reden niet de officiële benamingen hanteren.
- 1 vrijwilliger per les van 2 uur, dus niet meer 2 vrijwilligers per les voor de groep
- Duidelijker onderscheid tussen de cursussen met een duidelijke focus:
 - Lezen en spreken (teksten lezen en begrijpen, woordbegrip, zinnen maken, met elkaar in gesprek gaan)
 - Grammatica (basisgrammatica voor elk niveau. Op laag niveau geen uitleg over grammaticale termen, maar aandacht voor gebruik van werkwoorden)
 - Niveaugroep met een methodeboek. Hier worden alle facetten van taal geoefend (grammatica, lezen, spreken, luisteren) Voor het laagste niveau is er een andere methode, maar op niveaus 2, 3 en 4 wordt taaltalent gebruikt.
- Een aantal lessen voor laaggeletterden en analfabeten:
 - Alfabetisering A: voor vrouwen die niet geletterd zijn
 - Alfabetisering B/C; voor laaggeletterde vrouwen die moeite hebben met het begrijpen van een tekst en met schrijven.
- Een les in het kader van inburgeren; KNS (Kennis Nederlandse Samenleving). Maar deze les is ook nuttig voor niet-inburgeraars. Het is een cursus op niveau 3 waar de vrouwen leren over Nederland en haar gebruiken, wetten, regels, onderwijs etc. De cursus focust met name op begrijpend lezen en het uitbreiden van de woordenschat, maar uiteraard ook op hoe zaken in Nederland geregeld zijn.
 - Er komen middaggroepen bij omdat de vraag naar taalles groot is en er dus meer aanbod bij moest komen. Het gaat in eerste instantie om de niveaugroepen 2, 3, en 4 die een extra groep erbij krijgen.

Het nieuwe lesrooster vanaf augustus 2016 ziet er als volgt uit:

Cursusrooster Stichting Da Capo schooljaar 2016-2017

	maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag
Tijd/Lokaal	Locatie	Locatie	Locatie	Locatie	Locatie
9.00 - 10.00					
1	niveaugroep 3		grammatica en schrijven 1 (ABC)	grammatica en schrijven 2	Alfabetisering A
2	niveaugroep 4	Lezen en spreken 3	lezen en spreken 2	lezen en spreken 4	grammatica en schrijven 4
3	niveaugroep 1	niveaugroep 2	grammatica 3	niveaugroep 1	alfabetisering B en C
	productie atelier	productie atelier	productie atelier	productie atelier	productie atelier
	oppas aanwezig	oppas aanwezig	oppas aanwezig	oppas aanwezig	oppas aanwezig
10:00-10:30	Pauze				
10.30 - 11.30					
1	niveaugroep 3		grammatica en schrijven 1 (ABC)	grammatica en schrijven 2	Alfabetisering A
2	niveaugroep 4 (computer)	Lezen en spreken 3	lezen en spreken 2	lezen en spreken 4	grammatica en schrijven 4
3	niveaugroep 1	niveaugroep 2	grammatica 3	niveaugroep 1	alfabetisering B en C
atelier	productie atelier	productie atelier	productie atelier	productie atelier	productie atelier
kinderruimte	oppas aanwezig	oppas aanwezig	oppas aanwezig	oppas aanwezig	oppas aanwezig
11:30-12.00	Lunch				
	maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag
Tijd/Lokaal	Locatie	Locatie	Locatie	Locatie	Locatie
12.00 - 13.00					
1					
2		arbeidsmarktorientatie			
3	inloop computer				
atelier	productie atelier	productie atelier	productie atelier	productie atelier	productie atelier
kinderruimte		oppas aanwezig			
13.00 - 14.00					
1		wonen in Nederland 2			
2	niveaugroep 4	niveaugroep 2		wonen in Nederland 1	
3	inloop computer	arbeidsmarktorientatie		niveaugroep 3	
atelier	productie atelier	productie atelier	productie atelier	productie atelier	productie atelier
kinderruimte	oppas aanwezig	oppas aanwezig			
14:00-14:30	Pauze	Pauze	Pauze	Pauze	Pauze
14.30 - 15.30		wonen in Nederland 2			
1	niveaugroep 4	niveaugroep 2			
2					
3				niveaugroep 3	
atelier	productie atelier	productie atelier	productie atelier	productie atelier	productie atelier
kinderruimte	oppas aanwezig	oppas aanwezig			

A0 - niveau 1
 A1 - niveau 2
 A2 - niveau 3
 B1 - niveau 4

lokaal 1 = klein links (naast keuken)
 lokaal 2 = klein rechts straatkant
 lokaal 3 = groot (computer)lokaal

Het lesmateriaal in 2016

Cursus	Boek of bron
Niveau 1 cursussen	
Niveaugroep 1	Nederlands in beeld
Niveaugroep 1	
alfabetisering A	7/43
alfabetisering B en C	losse kopieën
grammatica en schrijven 1	123 doe je mee
Niveau 2 cursussen	
lezen en spreken 2	losse kopieën en nieuwsbegrip
grammatica 2	eenvoudige basisgrammatica
niveaugroep 2	Taaltalent 1
Wonen in Nederland 1	Kijk op Nederland
Niveau 3 cursussen	
lezen en spreken 3 (uitspraak, begrip)	losse kopieën, nieuwsbegrip, samen lezen, verder lezen
niveaugroep 3	Taaltalent 2
Wonen in Nederland 2	Welkom in Nederland
grammatica 3	losse kopieën, De Delftse grammatica, taaltempo,
	licentie taaldigitaal 3 mnd
Niveau 4 cursussen	
grammatica en schrijfvaardigheid 4	schrijfvaardig
niveaugroep 4	taaltalent 3
lezen en spreken 4	losse kopieën
Overige cursussen	
Oriëntatie op de arbeidsmarkt	Sterk naar werk

Aantal cursisten

Taalcursisten 2015-2016

Aangemeld tijdens het jaar en tot aan zomervakantie gebleven	41
Aangemeld, maar gestopt tijdens het jaar	24
- Gezondheid/zwanger	4
- ROC taalles	4
- Anders/niet bekend	12
- Traject (gemeente, re-integratie) gestopt	3
- Werk	1
Aangemeld, maar nooit/nauwelijks geweest	20

Taalcursisten 2016-2017

(Her)Aangemeld tussen augustus en december 2016 en actief in december	73
---	----

Aangemeld in 2016-2017 maar gestopt (of niet begonnen) 11

Aangemeld in 2016, start in januari 2017 8

Computerles

In 2015 is op verschillende manieren geprobeerd om de computerles weer op te starten. Dit is in de praktijk een lastige opgave. Er is een groot niveauverschil bij de vrouwen, zowel op gebied van taal als op het gebied van computerkennis. Het starten van een cursus Word is daarom erg lastig gebleken, omdat elke vrouw op een ander tempo leert en begrijpt. Daarna is er een open inloop uur gestart op maandag en dinsdag. De vrouwen met een computervraag konden langskomen en heel specifiek met hun vraag aan de slag met de twee vrijwilligers. Ook dit concept heeft niet voldoende goed gewerkt. Er was weinig vraag naar en meestal hadden de vrouwen niet echt een vraag, maar willen “beter met de computer leren werken”.

Helaas hebben we in 2016 dit stop gezet. Er wordt nog altijd nagedacht over de juiste formule om toch computerles te kunnen bieden.

Laptop gebruik

Bij de beginnerscursus (niveaugroep 1) worden vanaf augustus, sinds de invoering van het nieuwe boek, wel gebruik gemaakt van de laptops. In het 2^e uur gaan de vrouwen als koppels aan de slag met de website die hoort bij het boek. Op deze manier raken ze vertrouwd met de laptop, en leren ze werken met de muis en doen ze enkele computervaardigheden op.

1.2 Vormingsprogramma

Het vormingsprogramma is erop gericht dat de deelnemende vrouwen zich bewust worden van hun eigen wensen en kwaliteiten, en welke mogelijkheden er zijn om meer deel te nemen aan de Nederlandse maatschappij, waardoor er meer contacten komen met Nederlanders of migranten waar de voertaal Nederlands is. Hierdoor zal het Nederlands ook verbeteren.

In de praktijk is het lastig gebleken om het vormingsprogramma integraal binnen Da Capo op te zetten. De niveauverschillen tussen de vrouwen zijn te groot om groepen te vormen voor cursussen of trainingen. Het vormingsprogramma moet nog meer maatwerk worden, meer dan vooraf voorzien. En dat heeft ook gevolgen voor de inzet van vrijwilligers. Een programma dat door een vrijwilliger wordt opgezet en uitgevoerd is bijna niet mogelijk. Er zal nagedacht moeten worden hoe we op een andere manier het vormingsprogramma vormgeven en uitvoeren.

De scheidslijn tussen vorming en activering is kleiner geworden. Da Capo wil nog altijd de deelnemende vrouwen stimuleren om op eigen niveau deel te nemen aan de Nederlandse maatschappij. Maar de stichting is zoekende naar de juiste manier om dit te bewerkstelligen.

Coaching

Aan de hand van persoonlijke gesprekken wil Da Capo achterhalen of er problemen zijn in de thuissituatie, waar de vrouwen mee zitten en tegen aan lopen en wat ze graag willen bereiken. Op deze manier kan Da Capo hen persoonlijk helpen en ondersteunen waar mogelijk. Deze vorm van begeleiding ligt op het grensvlak van het vormingsprogramma en het programma activering. Vrouwen kunnen terecht met allerlei soorten vragen. Van het maken van een CV, tot het meehelpen bij het zoeken naar een andere woning, tot het aanvragen van huishulp voor ouders.

In 2016 is er een inloop-spreekuur opgezet voor vragen en problemen door een vrijwillige coach. Een keer per week op een vast tijdstip konden vrouwen hier naartoe komen met hun hulpvraag. Daar is zeker gebruik van gemaakt en de vrouwen zijn geholpen, of doorverwezen indien nodig, met het oplossen van het probleem. Helaas heeft deze vrijwilliger moeten stoppen met haar functie door externe redenen. Da Capo probeert weer een nieuwe vrijwilliger voor deze functie te krijgen om het spreekuur weer open te stellen. Dat kan ook via reeds bestaande organisaties lopen zoals de Sociale Raadslieden.

1.3 Activeringsprogramma

Activiteiten of vrijwilligerswerk starten

De derde belangrijke activiteit van da Capo is activering. Daarmee doelt Da Capo op werkervaring opdoen en het uiteindelijke streefdoel van Da Capo; het vinden van (vrijwilligers)werk waardoor migrantenvrouwen beter meedoen in de samenleving.

Binnen de activiteit werk vallen de vrijwilligersplekken van Da Capo, de op te zetten leerwerkbedrijfjes en het bemiddelen naar activiteiten of vrijwilligerswerk bij andere organisaties en bedrijven.

Vanuit Da capo

- Vanuit Da Capo zelf worden enkele vrijwilligersplekken door de deelnemende vrouwen bezet; als gastvrouw (koffie en thee voor de pauzes, schoonmaakwerk), op kantoor, bij het naaiatelier om beginnende vrouwen te helpen en in de kinderopvang (wajong uitkering).
- Start van het programma Leuk!. Een creatieve middag waar van afvalmateriaal of goedkoop materiaal allerlei leuke dingen worden gemaakt. Dit programma heeft plaatsgevonden vanaf april tot en met juni. Dit programma wordt voortgezet in het buurthuisje in het havenpark.

- Da Capo wil in samenwerking met Stimenz een of twee activiteiten opzetten in een nieuw buurthuisje. In het park waar da capo gevestigd is, is een oud huisje door Stimenz gereed gemaakt als buurthuis. Samen met Stimenz wordt gezocht naar de invulling van een programma. Da Capo wil 2 activiteiten starten: een creatieve ochtend en een kookgroep. De kookgroep start in januari 2017.
- Vanuit Stimenz en Omnizorg (dat gevestigd is naast da capo in het park) zijn er reeds 2 activiteiten gestart; een moestuin en een brei- en haakochtend. Da Capo probeert een aantal vrouwen actief te krijgen op een van deze genoemde activiteiten.

Buiten Da capo

Momenteel zoekt Da Capo een vrijwilliger of stagiair die een gedegen opzet kan maken van de kaart van Apeldoorn, waar mensen terecht kunnen voor activiteiten en/of vrijwilligerswerk. Deze persoon zal dan ook actiever met de vrouwen aan de slag gaan om hen te stimuleren om een activiteit of vrijwilligerswerk, naar kunnen, te gaan zoeken. De taallessen die ze volgen moeten niet het doel zijn, maar een middel om te komen tot meer aansluiting bij de Nederlandse maatschappij.

Da Capo heeft al contacten met organisaties/websites waar gezocht kan worden naar vrijwilligerswerk of buurtactiviteiten:

- Apeldoornpaktaan.nl
- Ontmoetelkaarinapeldoorn.nl

Leerwerkbedrijf het atelier

Het atelier is een ruimte ingericht als naaiatelier waar vrouwen onder begeleiding van docenten basisvaardigheden achter de naaimachine en handwerken worden opgedaan. Het doel is activering, dat zij het huis uitkomen en in contact komen met andere vrouwen. Natuurlijk is het ook een prima plek om de Nederlandse taal te oefenen!

Naast de lessen wordt er in het atelier ook geproduceerd. Vrouwen maken producten die elders worden verkocht. De verkoop van deze producten in reguliere winkels versterkt het gevoel van zingeving van de vrouwen en daarmee hun eigenwaarde.

In 2016 zijn diverse partners gevonden voor productie en verkoop:

- De Apenheul, zij willen verschillende artikelen afnemen voor de verkoop in hun winkel. Dit zijn producten als etuis en portemonnees gemaakt van de zogenaamde “apenzakken”.
- WAAR, een winkel met mooie producten “met een goed verhaal”.

Mandjes 100	€ 700
Etuis 100	€ 150
Pennenrol 100	€ 250
Toiletta's 200	€ 450
Sleutelhangers 500	€ 750
TOTAAL INKOMSTEN	€ 2350

een aantal vrouwen die 1 of 2 dagen komen, gedurende 7 maanden gewerkt. Opbrengst is €1835,00. Deze opbrengst zal wellicht iets stijgen wanneer de vrouwen routine krijgen en er meer vrouwen komen, maar een bedrag aan inkomsten hoger dan €6000,00 per jaar is niet realistisch.

Da Capo is lang zoekende geweest naar de juiste werkwijze binnen het atelier en naar de te produceren items en producten en een verkoopmarkt. Hierbij is sociale activering voor de vrouwen uiteraard leidend, maar het voor een deel voorzien in eigen inkomsten blijft wenselijk. Deze activiteiten zullen zeker inkomsten gaan genereren en misschien in de toekomst ook echt wel aanzienlijke inkomsten, maar voorlopig niet genoeg voor economische zelfstandigheid.

Dit bovenstaande neemt niet weg dat het Atelier een waardevolle en mooie aanvulling is op de andere activiteiten van Stichting Da Capo!

Entree opleiding Zorg & Welzijn

Met ingang van augustus 2016 is Da Capo een samenwerking aangegaan met het ROC Aventus. Daarmee is een stap gezet in de richting van formeel onderwijs voor de doelgroep. Da Capo biedt vrouwen die de Entreeopleiding Zorg en Welzijn volgen bij Aventus een stageplek aan in het atelier. De vrouwen gaan 1 dag in de week naar school en lopen 20 uur stage. Deze vrouwen noemen wij officieel BBL-leerlingen. Tijdens de stage krijgen zij een interne naaiopleiding met alle basisvaardigheden van het naaivak. Er zijn 7 vrouwen gestart met deze Entreeopleiding. Voor het begeleiden van deze krijgen BBL-leerlingen ontvangen wij een vergoeding van de Rijksdienst van maximaal 2700 euro per jaar per leerling.

Daarnaast zijn er nog 8 andere vrouwen die actief zijn in het atelier, als deelnemer of als assistent van de vrijwilligers.

Oriëntatie op de arbeidsmarkt

Verder is de pilot “arbeidsmarkt oriëntatie” gestart in september. Het is een cursus waarbij vrouwen leren hoe het sollicitatieproces in Nederland werkt, hoe je een CV opstelt en hoe onze arbeidsmarkt er globaal uit ziet. Er wordt gebruik gemaakt van het boek Sterk naar Werk dat geschreven is voor mensen die moeten inburgeren. Dus naast vorming en het zoeken naar passend (vrijwilligers)werk is het tevens een taalcursus. Hier nemen vrouwen aan deel die minimaal het A2 niveau beheersen omdat er veel met elkaar gesproken wordt en er brieven en CV gemaakt moeten worden. Uiteraard wordt er niet alleen gesproken over solliciteren en cv's maken. De groep vrouwen bespreken ook andere (persoonlijke) zaken met elkaar.

In 2016 (september – december) hebben er 6 vrouwen deelgenomen aan dit programma. Vijf van deze vrouwen volgen ook taallessen, een ervan alleen dit programma.

In 2017 wil da Capo deze cursus verder uitbreiden. Dat kan op de huidige manier, maar ook wordt er bekeken of het programma EVA van de Stichting lezen en Schrijven van start kan gaan.

Speciaal programma voor vrouwen

Om laaggeletterdheid onder vrouwen te verminderen, is hiervoor binnen het project Taal voor het Leven speciale aandacht. Wanneer lokale en landelijke organisaties samenwerken, worden namelijk meer vrouwen bereikt dan wanneer zij solo opereren. Deze aanpak, genaamd Educatie voor Vrouwen met Ambitie (EVA) richt zich nadrukkelijk op vrouwen van 30 tot 55 jaar die Nederlands spreken en hun basisvaardigheden willen verbeteren. Vrouwen die deelnemen aan EVA, willen graag (vrijwilligers)werk vinden of een opleiding volgen.

Inhoud programma

Deelnemers oefenen het schrijven, rekenen en werken op de computer. Dit doen zij zelfstandig of in een groep, onder leiding van getrainde vrijwilligers en met ondersteuning van professionals. Daarnaast wordt begeleiding geboden bij het vergroten van zelfvertrouwen en zelfstandigheid. De deelnemers werken zowel met digitaal als papieren lesmateriaal. Op de website Eva en ik kunnen zij inspiratie en motivatie opdoen uit teksten en filmpjes van andere vrouwen die al aan de slag zijn.

1.4 Overige activiteiten

Gedurende het afgelopen jaar hebben ook andere sociale, recreatieve en educatieve activiteiten plaatsgevonden.

- ✚ Kerstviering 2015: deelnemsters en vrijwilligers hebben allemaal wat lekkers gemaakt voor het kerstbuffet. Een zeer geslaagde activiteit met een heerlijk lunchbuffet.

✚ Vakantieweek meivakantie 2016: in plaats van lessen hebben er activiteiten plaatsgevonden in deze vakantieweek. De volgende activiteiten waren gepland:

- Bezoek aan paleis het Loo (gratis ter beschikking gesteld via de beursvloer)
- Beauty-middag; een verwenmiddag verzorgd door een aantal deelnemende vrouwen (haar mooi maken, manicure, massage, epilieren, smoothies)
- Bezoek aan CODA (bibliotheek). Deze activiteit werd helaas afgelast door CODA omdat er filmopnames plaatsvonden op de afgesproken dag. In plaats van CODA is er een spelletjesochtend geweest.
- Een picknick voor moeders en kinderen op de speelweide Berg en Bos. Door de slechte weersomstandigheden kon deze activiteit helaas niet doorgaan.

✚ Viering einde van de Ramadan (Suikerfeest): op vrijdag 8 juli (laatste lesdag) is er gezamenlijk het Suikerfeest gevierd. Iedereen had iets lekkers gemaakt en er is een mooi buffet van gemaakt.

✚ Taallunch; in het kader van de week van de alfabetisering (5 – 9 september) is Da Capo uitgenodigd door CODA voor een taallunch. Naast een lunch was er een bingo georganiseerd en een rondleiding door de bibliotheek. Na afloop kreeg iedereen een gratis biebpasje voor een jaar. Er zijn ... vrouwen mee geweest naar de taallunch en ... vrijwilligers.

✚ Burendag; op zaterdag 24 september was het Nationale Burendag. Vanuit Stimenz werd burendag gevierd bij het nieuwe buurthuisje. Omdat da Capo de samenwerking aangaat met Stimenz is deze dag aangegrepen om samen burendag te vieren in het havenpark, de locatie van het buurthuisje. Da Capo heeft met een kraam gestaan met de producten uit het atelier.

✚ Dag van de duurzaamheid: op vrijdag 7 oktober werd de dag van de duurzaamheid georganiseerd. Tijdens een beurs konden organisaties laten zien op welke manier zij duurzaamheid binnen hun organisatie vormgeven. Da Capo heeft wederom met een kraam gestaan (oude spijkerbroeken worden hergebruikt) en kinderen konden zelf een leuk mandje van een pijp van een spijkerbroek maken

- ✚ Sinterklaas 2016: dit jaar werden er twee activiteiten uitgevoerd. Op 23 november was het sinterklaasfeest voor de vrouwen en hun kinderen. De kleine kinderen konden pepernoten bakken, de grotere kinderen een rap maken en de moeders speelden pepernotenbingo. Op 24 november is er speculaas gebakken.

Met de vrijwilligers zijn er drie activiteiten geweest gedurende het schooljaar 2015 – 2016:

- Een stadswandeling
- Samen een fakkel maken van een oude fles (vanuit de vrijwilligers van Leuk!)
- Een boswandeling en koffie met taart december 2016

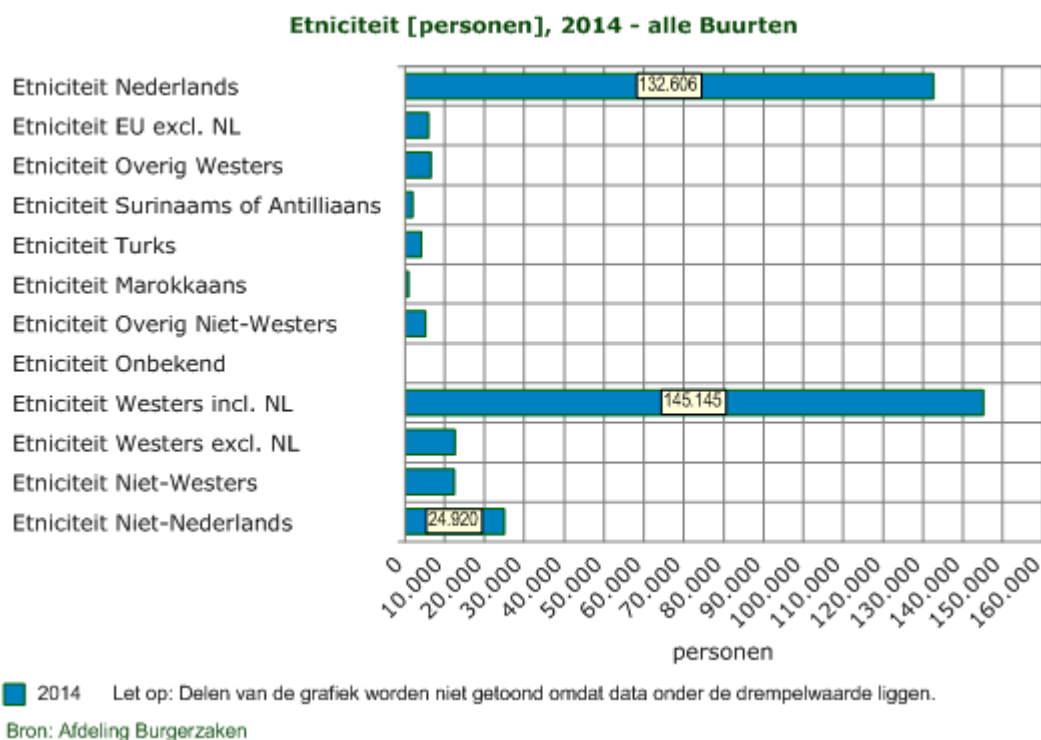

2. Achtergrondinformatie van Da Capo

Doelstelling

Het doel van de stichting Da Capo is (migranten)vrouwen middels informeel leren nieuwe competenties en vaardigheden aan leren waardoor zij beter kunnen participeren in de samenleving en gaan deelnemen aan de arbeidsmarkt in vrijwillige of betaalde functies.

Da Capo heeft na een korte studie geconstateerd dat er in Apeldoorn niet veel activiteiten bestaan voor migrantenvrouwen om zich te kunnen ontplooiën en ontwikkelen waardoor het makkelijker wordt om mee te doen in de Nederlandse samenleving. Apeldoorn telt een grote groep mensen van niet Nederlandse afkomst. Voor de hele stad zijn dat er 24.920, zowel westers, als niet-westers. Het aantal autochtone inwoners is 132.606 en dus is het percentage allochtone inwoners komt dan op 18,7%. Dat is een vrij grote groep. Ruim 12.000 Apeldoorners hebben een niet-Westerse nationaliteit.

Da Capo is er voor alle vrouwen die een steuntje in de rug nodig hebben om verder te komen en die zich willen ontwikkelen. Vrouwen uit westerse en niet westerse landen zijn welkom voor de taallessen, zowel inburgeraars als niet-inburgeraars. Ze moeten gemotiveerd zijn om hun niveau te verhogen, ongeacht het niveau dat ze al beheersen. Zowel beginners als vrouwen die redelijk vloeiend spreken, kunnen zich bij Da Capo aanmelden voor een cursus. En naast allochtone vrouwen zijn ook Nederlandse vrouwen welkom bij de andere activiteiten van Da Capo.

Da Capo wil meer bieden dan alleen taal, en heeft in het projectplan beschreven dat er ook een vormingsprogramma en leerwerkbedrijven gestart zullen worden. Het vormingsprogramma is erop gericht om de deelnemers over zichzelf te laten nadenken en vragen als wie ben ik, wat kan ik, wat wil ik? laten beantwoorden. Er wordt dus heel erg gekeken naar zichzelf, de omgeving en de maatschappij.

Leerwerkbedrijven zijn voor Da Capo belangrijk omdat zij twee functies vervullen; aan de ene kant inkomsten genereren zodat Da Capo op termijn zelfredzaam kan worden en aan de andere kant leerwerkplekken bieden aan de deelnemers zodat zij werkervaring opdoen waardoor de eigenwaarde groeit, het Nederlands verbetert en de doorstroom naar de reguliere arbeidsmarkt en/of vrijwilligerswerk dus makkelijker wordt.

Da Capo heeft de deuren geopend eind september 2014 en een voorzichtige start gemaakt. Al snel bleek dat er veel moeders tussen de deelnemers zitten en is er voor gekozen om de jaarkalender van scholen te volgen. Dat betekent dus dat Da Capo per schooljaar is gaan werken en niet per kalenderjaar. De start is na de zomervakantie en de lessen lopen tot de volgende zomervakantie.

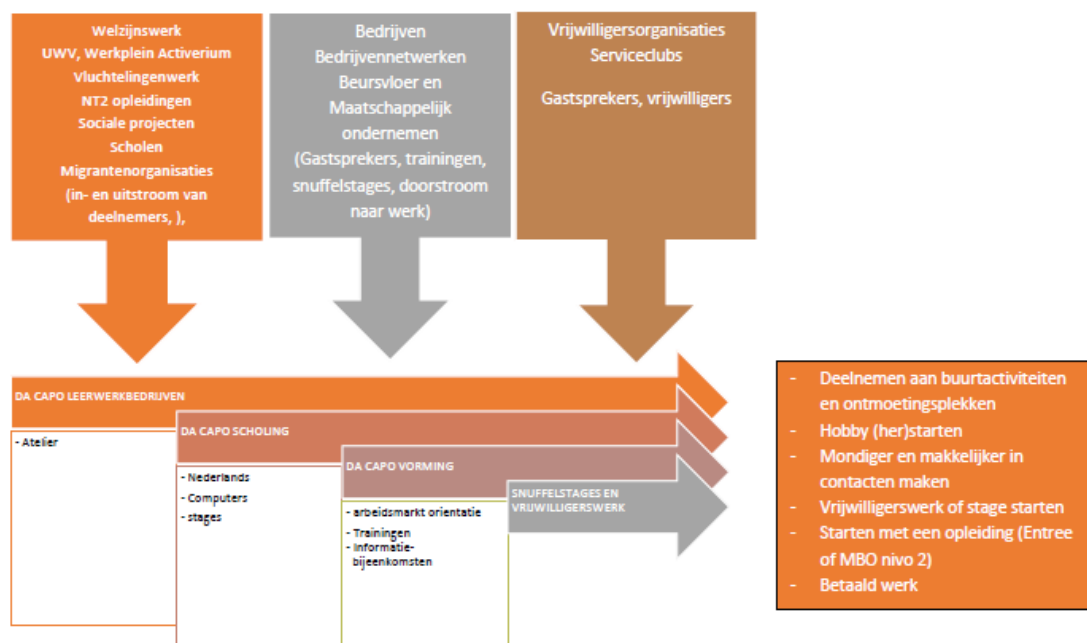
In het schooljaar 2014 - 2015 heeft de focus met name gelegen bij het opzetten van de taallessen en het atelier (eerste leerwerkbedrijf) zoals beschreven in hoofdstuk 1.

In het schooljaar 2015-2016 zijn de taallessen nog verder onder de loep genomen en aan het begin van het schooljaar is er een nieuw cursusrooster van start gegaan.

3. Relatie met andere projecten en/of initiatieven

Da Capo wil zo veel mogelijk samenwerken met reeds bestaande organisaties en projecten. Zowel aan de “inputkant” (werven van deelnemers, sprekers voor trainingen, werven van vrijwilligers) als aan de “outputkant” (plaatsen van deelnemers bij organisaties op leerwerkplekken, werk zoeken, studie beginnen) zoekt Da Capo naar samenwerkingspartners. Zie onderstaand schema.

Schematisch overzicht Da Capo

Relaties van Da Capo en de onderlinge contacten en afspraken

Organisatie	Project/onderdeel	Soort samenwerking;
Stimenz (welzijnsorganisatie)	Taalmaatjes	Vrouwen worden doorgestuurd naar Da Capo als zij geen taalmaatje kunnen krijgen (te hoog niveau), of als zij een volgende stap kunnen ondernemen na gewerkt te hebben met een taalmaatje.
	Taalgroepen in de wijk	Als blijkt dat vrouwen meer kunnen en willen dan de taalgroep aanbiedt, dan kunnen zij doorverwezen worden naar Da capo.
	Apeldoorn pakt aan	Bij Apeldoorn pakt aan (voorheen verenigingsburo) heeft Da Capo vacatures uitgezet voor vrijwilligers. Een aantal vrijwilligers is via die weg bij Da Capo als vrijwilliger aan de slag gegaan.
	buurthuisje	Samen worden een aantal activiteiten opgezet voor het buurthuisje in het havenpark.
Kringloopwinkel Foenix		Van Foenix krijgt Da Capo zakken met oude spijkerbroeken die gebruikt worden om tassen, kussenhoezen en poefen te maken.
ROC Aventus		Er is een overeenkomst gesloten voor de BBL Entreeopleiding. Stagiaires van deze opleiding lopen 20 uur stage in het leerwerkbedrijf het Atelier van da Capo en gaan 1 dag per week naar school.

Stichting Present	Beursvloer	In november heeft da capo deelgenomen aan de beursvloer Apeldoorn en er zijn verschillende matches gemaakt met bedrijven en organisaties.
		Samen opzetten van taallessen aan de tijdelijke vluchtelingen.
Het begint met Taal		Als lid van Het begint met taal ontvangt da Capo tips en suggesties rondom taalonderwijs, boeken en materialen en hebben we deelgenomen aan bijeenkomsten waar ervaring met andere organisaties gedeeld wordt.
Bibliotheek Coda		Coda nodigt de vrouwen van da Capo regelmatig uit voor een rondleiding en daarna verstrekken zij een gratis bibliotheekpas. Ook trekken we samen op in de week van de alfabetisering
Het taalhuis		Sinds augustus is het taalhuis geopend. Het taalhuis is een brug tussen taalzoekers en –bieders. Er is een taalconvenant getekend door 10 organisaties die laaggeletterdheid willen aanpakken (samen). Het taalhuis verzorgt trainingen voor taalvrijwilligers en ondersteunt de op te zetten taallessen in de wijk Zevenhuizen
Stichting Lezen en schrijven		Een aantal programma's en materialen zijn interessant voor Da Capo.
Re-integratiebureau PS dat Werkt!		Samenwerking opzetten voor het activeren van vrouwen in een begeleidingsproject die interesse hebben in naaien en andere handwerkzaamheden.
Tesselschade Arbeid Adelt		Een organisatie die vrouwen ondersteunt bij het kunnen doen van een opleiding. Zij gaan de 7 vrouwen van de entreeopleiding helpen met het schoolgeld.
Vrouwenopvang Moviera		Moviera stuurt veel vrouwen door naar Da Capo voor les of vrijwilligerswerk.
Gemeente en Activerium		Doorverwijzen van klanten voor taallessen of andere activeringsactiviteiten bij Da Capo

4. Interne organisatie

4.1 Projectcoördinator

Da Capo is een vrijwilligersorganisatie en wordt aangestuurd door 1 projectcoördinator. Deze coördinator is verantwoordelijk voor alle (op te starten) activiteiten van Da Capo en de functie van de coördinator is dus zeer uitgebreid. De taken van de coördinator zijn de volgende:

Vrijwilligers	• Zoeken naar en aansturen van vrijwilligers • Formats schrijven voor de vrijwilligers om verslag te kunnen doen over voortgang, eventuele problemen, informatie over deelnemers etc.
PR en marketing	• Website onderhouden • Radio- en televisie interviews • Artikelen in krant en andere media laten plaatsen • Folder en flyer maken en laten drukken • Op bezoek bij andere organisaties om de doelgroep via hen te bereiken
Taallessen	• Zoeken naar taalvrijwilligers • Zoeken naar geschikte cursusmaterialen • Bedenken van de soort cursussen die aangeboden worden • Inschrijven van de deelnemers • Opstellen en aanvullen van roosters • Opstellen en bijhouden van groepslijsten • Aanwezigheidslijsten voor de docenten maken • Controleren van aanwezigheid van deelnemers en eventueel nabellen bij afwezigheid • Bestellen van lesboeken en het uitdelen van de boeken aan de leerlingen • Bijhouden en registreren van de betalingen van les gelden, boeken en kopieën • (laten) scannen van alle lesboeken voor het maken van lesmappen
Atelier	• Zoeken van vrijwilligers • Aansturen van de vrijwilligers • Inrichten van het atelier • Aanschaffen van materialen • In samenwerking met de vrijwilligers de productlijn bepalen • Verkooppunten zoeken en inrichten • Contact met ROC onderhouden over BBL stagiaires
Organisatie algemeen	• Netwerk onderhouden en uitbreiden en samenwerking opzetten • Fondsen zoeken en projectaanvragen doen • Contact met de gemeente onderhouden en subsidies aanvragen

4.2 Vrijwilligers

Vanaf de start in september 2014 hebben zich al een heel aantal vrijwilligers gemeld en zijn zij aan de slag gegaan. Er zijn verschillende soorten werkzaamheden voor de vrijwilligers die opgedeeld worden in de volgende soorten vrijwilligersplekken: ateliervrijwilligers, taalvrijwilligers, computer- of ICT vrijwilligers, vrijwilligers programma persoonlijke vorming, administratieve ondersteuning.

Een aantal van de vrijwilligers heeft via het Verenigingsbureau (tegenwoordig Apeldoorn pakt aan) de vacatures van Da Capo gevonden. Anderen hebben naar aanleiding van een artikel in het Apeldoornse stadsblad of de stedendriehoek contact opgenomen met de coördinator om de mogelijkheden voor vrijwilligerswerk te bespreken. Ook komen er vrijwilligers binnen via re-integratiebureaus en via de gemeente.

Da Capo is een middelgrote vrijwilligersorganisatie geworden. Zij is flink gegroeid sinds de oprichting in 2014. In onderstaand overzicht staat het aantal vrijwilligers in 2015-2016 vermeld. Er is een klein verloop geweest van vrijwilligers. Een aantal vrijwilligers heeft betaald werk gevonden en anderen stoppen om persoonlijke redenen.

Functie van de vrijwilliger	Start schooljaar 2015 - 2016	December 2016	Vrijwilligers uit doelgroep december 2016	Op wachtlijst, met belangstelling
Taalvrijwilliger	11	16		21
Ateliervrijwilliger	7	7	2	3
Computer en ICT vrijwilliger	2	1		
Administratie en receptie	4	4	1	
Persoonlijke vorming		2		
Fietsles	1	1		
Kinderopvang	2	1		
gastvrouw	1		3	
Bestuur	5	5		
Totaal	32	38	6	

4.3 Bestuur

Er is een bestuur dat bestaat uit 5 bestuursleden. Ook dit zijn allemaal vrijwilligers en ontvangen geen vergoeding voor het bestuurswerk. Het bestuur heeft een adviserende en controlerende rol. Zij helpen de projectcoördinator waar mogelijk met het vergroten van het netwerk en het leggen van contacten, inhoudelijk aan de hand van adviezen en zij houden het overzicht op de inkomsten en uitgaven van de stichting. De penningmeester maakt de jaarafrekening van de aangeleverde stukken. Dit jaar heeft er een wisseling plaatsgevonden bij het penningmeesterschap.

Het bestuur bestaat uit:

Voorzitter:	Paul Baart (Managing Director Centrum Werk Gezondheid)
Secretaris:	Lineke Maat (directeur Taal doet meer)
Penningmeester:	Esther van der Meer (Eigen bedrijf Meer over cijfers)
Lid:	Nirupa Shantiprekash (Transcultureel coach, trainer, adviseur) (treedt uit het bestuur per 01-01-2017)
Lid:	Simon Boon (Iriszorg, Netwerkplatform 'Brotherwood', burger-bedrijf-bestuur, Stichting Oranjefeesten Apeldoorn)

4.4 PR en communicatie

Da Capo heeft via verschillende media-aandacht gevraagd voor de stichting en haar activiteiten.

Medium	Datum	Wat gepubliceerd
	September 2015	Interview met Marleen Hoogeboom over 1 jarig bestaan en nieuwe lokatie
	November 2015	Beursvloer
Apeldoorns stadsblad	December 2015	Oproep vrijwilligers
Apeldoorns stadsblad	Februari 2016	Artikel over Da Capo en oproep voor vrijwilligers
Apeldoorns stadsblad en Stedendriehoek	November 2016	Artikel over start leerwerkbedrijf en overeenkomst ROC
Apeldoorns stadsblad en Stedendriehoek	November 2016	Oproep taalvrijwilligers
Apeldoorn Direct (online platform)	Oktober/november 2016	Oproep taalvrijwilligers
Facebook	Hele jaar	Activiteiten, oproepen, nieuws

5. Financiën

Hieronder staat een voorlopig financieel overzicht van de inkomsten en uitgaven van stichting Da Capo over 2016.

Inkomsten		
inkomsten uit lessen/atelier	€ 11.376,57	
Johanna Donk de Grote	€ 10.000,00	
Oranje Fonds	€ 15.000,00	
Porticus	€ 20.000,00	
vooruitbetaald subsidie gemeente 2017***	€ -3.000,00	
nog te ontvangen		
Kansfonds	€ 18.000,00	
totaal inkomsten 2016		€ 71.376,57
Uitgaven		
totaal kosten (inclusief nog te betalen facturen (crediteuren)/salarissen)	€ 68.985,18€	
nog te betalen (kosten vallen onder 2016)		
projectondersteuning extern 2e helft factuur over 2016 (inhuur)**	€ 1.206,98	
dijkgraaf factuur nov 2016	€ 115,00	
totaal uitgaven 2016		€ 70.307,16

Da Capo sluit 2016 af naar verwachting zonder verlies af.

Helaas is er door administratieve problemen tussen het KansFonds en de penningmeester nog geen formeel akkoord over de hoogte van de bijdrage van 2016. Beide partijen zijn ervan overtuigd dat we hier goed uitkomen.

De garantiestelling van het VSBfonds hebben wij niet hoeven gebruiken. Da Capo zal een aanvraag doen voor 2017 bij het VSB Fonds.

BIJLAGEN

1. Overzicht Europees Referentie Kader
2. Voorlopig financieel overzicht 2016
3. Ondertekende alliantie Taal voor het Leven

BIJLAGE 1 ERK NIVEAUS

Het ERK beschrijft vaardigheidsniveaus van taalbeheersing, in termen van:

- *taalomvang*: **wat** moet je kunnen, in welke contexten en voor welke doelen?
- *taalcomplexiteit* en mate van correctheid : **hoe goed** moet je het kunnen?

Bij alle onderverdelingen die mogelijk en ook vaak wenselijk zijn is het belangrijk om vast te houden aan gemeenschappelijke referentiepunten, opdat in verschillende landen en in verschillende onderwijssectoren helder blijft wat iemand kan die een taal beheerst op bijvoorbeeld niveau B1. Daartoe biedt het CEF de zogenaamde 'common reference levels', de gemeenschappelijke referentieniveaus. Die worden eerst gepresenteerd in een overzichtsvorm, vanuit de gedachte dat op die manier de systematiek duidelijk te maken is aan niet-specialisten: leerlingen, ouders, vakdocenten, werkgevers.

De niveaus zijn *cumulatief*, dat wil zeggen dat beheersing op een bepaald niveau inhoudt dat alles wat beschreven is op de onderliggende niveaus ook beheerst wordt.

Hoe ziet het ERK eruit?

Het ERK onderscheidt 6 taalcompetentieniveaus: van beginner tot near-native.

Overzicht van de ERK niveaus

Basisgebruiker	
A1	• Kan vertrouwde dagelijkse uitdrukkingen en basiszinnen gericht op de bevrediging van concrete behoeften begrijpen en gebruiken. • Kan zichzelf aan anderen voorstellen en kan vragen stellen en beantwoorden over persoonlijke gegevens zoals waar hij/zij woont, mensen die hij/zij kent en dingen die hij/zij bezit. • Kan op een simpele wijze reageren, aangenomen dat de andere persoon langzaam en duidelijk praat en bereid is om te helpen.
A2	• Kan zinnen en regelmatig voorkomende uitdrukkingen begrijpen die verband hebben met zaken van direct belang (bijvoorbeeld persoonsgegevens, familie, winkelen, plaatselijke geografie, werk). • Kan communiceren in simpele en alledaagse taken die een eenvoudige en directe uitwisseling over vertrouwde en alledaagse kwesties vereisen. Kan in eenvoudige bewoordingen aspecten van de eigen achtergrond, de onmiddellijke omgeving en kwesties op het gebied van diverse behoeften beschrijven.

Onafhankelijk gebruiker	
B1	• Kan de belangrijkste punten begrijpen uit duidelijke standaardteksten over vertrouwde zaken die regelmatig voorkomen op het werk, op school en in de vrije tijd. • Kan zich redden in de meeste situaties die kunnen optreden tijdens het reizen in gebieden waar de betreffende taal wordt gesproken. • Kan een eenvoudige lopende tekst produceren over onderwerpen die vertrouwd of die van persoonlijk belang zijn. • Kan een beschrijving geven van ervaringen en gebeurtenissen, dromen, verwachtingen en ambities en kan kort redenen en verklaringen geven voor meningen en plannen.
B2	Kan de hoofdgedachte van een ingewikkelde tekst begrijpen, zowel over concrete als over abstracte onderwerpen, met inbegrip van technische besprekingen in het eigen vakgebied. Kan zo vloeiend en spontaan reageren dat een normale uitwisseling met moedertaalsprekers mogelijk is zonder dat dit voor een van de partijen inspanning met zich meebrengt. Kan duidelijke, gedetailleerde tekst produceren over een breed scala van onderwerpen; kan een standpunt over een actuele kwestie uiteenzetten en daarbij ingaan op de voor- en nadelen van diverse opties.
Vaardig gebruiker	
C1	• Kan een uitgebreid scala van veeleisende, lange teksten begrijpen en de impliciete betekenis herkennen. • Kan zichzelf vloeiend en spontaan uitdrukken zonder daarvoor aantoonbaar naar uitdrukkingen te moeten zoeken. • Kan flexibel en effectief met taal omgaan ten behoeve van sociale, academische en beroepsmatige doeleinden. • Kan een duidelijke, goed gestructureerde en gedetailleerde tekst over complexe onderwerpen produceren en daarbij gebruikmaken van organisatorische structuren en verbindingswoorden.
C2	• Kan vrijwel alles wat hij hoort of leest gemakkelijk begrijpen. • Kan informatie die afkomstig is van verschillende gesproken en geschreven bronnen samenvatten, argumenten reconstrueren en hiervan samenhangend verslag doen. • Kan zichzelf spontaan, vloeiend en precies uitdrukken en kan hierbij fijne nuances in betekenis, zelfs in complexere situaties, onderscheiden.

De vrouwen die bij Da Capo voor Nederlandse les komen, hebben een niveau tussen A0 en B1. Hoger dan B1 niveau gaat Da Capo niet. Bij het beheersen van dit niveau zijn mensen voldoende in staat om zich te redden in de maatschappij en verder te werken aan het zoeken naar werk of een opleiding.

Bijlage 2 financieel overzicht 2016

Inkomsten		
inkomsten uit lessen/atelier	€ 11.376,57	
Johanna Donk de Grote	€ 10.000,00	
Oranje Fonds	€ 15.000,00	
Porticus	€ 20.000,00	
vooruitbetaald subsidie gemeente 2017***	€ -3.000,00	
nog te ontvangen		
Kansfonds	€ 18.000,00	
totaal inkomsten 2016		€ 71.376,57
Uitgaven		
totaal kosten (inclusief nog te betalen facturen (crediteuren)/salarissen)	€ 68.985,18€	
nog te betalen (kosten vallen onder 2016)		
projectondersteuning extern 2e helft factuur over 2016 (inhuur)**	€ 1.206,98	
dijkgraaf factuur nov 2016	€ 115,00	
totaal uitgaven 2016		€ 70.307,16

Bijlage 3 Taalalliantie

ALLIANTIE TAAL VOOR HET LEVEN APELDOORN

De partners van de alliantie Taal voor het Leven Apeldoorn zetten laaggeletterdheid op hun agenda en willen er samen voor zorgen dat laaggeletterden Nederlands leren lezen en schrijven.

Aventus

(handtekening)

CLC Inburgering Apeldoorn

(handtekening)

CODA

(handtekening)

Da Capo

(handtekening)

Gemeente Apeldoorn

(handtekening)

Leren en Werken

(handtekening)

Stimenz

(handtekening)

TopTaal

(handtekening)

UWV regio Stedenvierkant

(handtekening)

Vluchtelingenwerk

(handtekening)
